

4. His ita compositis, frater qui signis horarum præest, accedat ad coquinam ad videndum, si jam parata sunt quæ parantur fratrum usui necessaria. His paratis moveat signum prolixius, dum fratres omnes in ecclesiam concurrere possint. His in unum positis, signum secundum pulset brevius. Finito officio, stet abbas vel secundus ab illo, si ipse non adest cum fratribus; et senior decanus accedat proprie ad signum refectorii pulsandum, quo auditio, abbas præcedat, sic sequantur reliqui fratres honestissime, ut nullius vox vel mussitatio ibi audiatur.

5. Post cibum autem citius redeunt ad stratus suos, maxime juvenes vel negligentes, quorum mores notantur. Si qui sunt de quibus bene præsumuntur et volunt, licet illis aliquantulum, sed tamen breviter, vacare orationi in ecclesia. In claustrorum autem vel prohibito loco nullus inveniatur, ne forte (quod absit) aliquis fabulis vacet vel otio. Sed nec hoc prædicti Patres saltim concedunt.

6. Item signo Nonæ priore pulsato prolixius, sustineatur a secundo eo modo, sicut superius; et cætera omnia quæ superius diximus de hora Sexta, compleantur. Sunt qui versum volunt dicere post potum Nonæ, sicut prius in capitulo, ad solvendum silentium, quod caute custodiunt usque ad illam horam. Sed videat abbas utrum hoc observare voluerit. Post Nonam autem, sicut jam præfati sumus, in opere custodiantur omnia.

7. Vidimus etiam de adolescentioribus fratribus maximam curam haberi, et ad hanc curam deputatos duos, quorum probatissima vita habebatur in monasterio; nec declinari adolescentes ab eorum aspectu, sive in die, sive in nocte, unquam ausus fore.

8. Circatores etiam duos, qui omnibus horis, dum fratres vigilant, circuibant monasterium, ne quis frater decesset proprio loco: si autem defuisse, statim in tabulis notabatur, et in conventu fratrum aspectui abbatis præsentabatur, et juxta propriam

A temeritatem regulari disciplina corripiebatur. Sed et multa alia, quæ brevitas hujus schedulae coeret, et ore colloquentis edocentur melius ab his Patribus custodiri.

9. De modis autem poenitentiae cautissime decernunt, quos modos esse septem dicunt regulares. Primus, admonitio seniel et iterum atque tertio. Secundus, correptio publica coram omnibus, absque excommunicatione. Tertius, excommunicatione pro levioribus culpis. Quartus, excommunicatione pro gravioribus culpis. Quintus, verberum vindicta vel corporis castigatio. Sextus, oratio communis ab omnibus. Septimus, expulsio de Monasterio, si rite recordor. Inveniuntur tamen et alii modi poenitentiae in regulari disciplina, sed hi excellentiores.

B 10. Vidimus etiam et aliud observabile, si quis ad perfectionem taciturnitatis venire desideret, quod nullus frater in quolibet loco loqui aliquid præsumebat, præter duo ad hæc deputata. In ecclesia nullus præter officium divinum et verba orationis: si aliquid cuiilibet loqui necessitas erat, tacto vestimento abbatis vel eujuslibet fratris annuit ad illa loca: expositisque paucissimis verbis vel rationabilibus, statim abscesserunt, timentes ne propter necessaria verba, in nociva et inutilia incidenter.

11. Prædicti cireatores hoc observabant; si aliquem ridentem vel aliquid susurrantem consperabant, statim tabulis notabatur, et benignissime corripiebatur tempore opportuno.

C 12. Inter se namque tanta charitate ardebat, ut si cuiilibet contigisset, propter communem utilitatem longius abesse, quod tanta dilectione desiderabatur ab omnibus, ut nulla mater amplius unicum filium desiderare potuisset, usque dum rediret. Reddito propriis, statim super collum ejus in osculum rabant fraterno affectu, impletentes illud quod Dominus dicit in Evangelio: *Tunc vere discipuli mei eritis, si dilectionem habueritis ad invicem.*

APPENDIX.

FRAGMENTUM PLACITI REGII ADVERSUS SINLEUM

Qui bona Ecclesiam Fulensem attinenſia usurpaverat.

Carolus, gratia Dei rex Francorum, vir inluster. Cum nos in Dei nomine Longlario villa, una cum oblimatibus, vel pontificibus, seu iustis viris ducibus, comitibus, sederemus ad universorum causas audiendas, vel recto judicio aterminandas, ibique veniens venerabilis vir Sturmio, abba de monasterio Fulda, ubi dominus et sanctus Bonifacius in corpore requiescit, homine aliquo, nomine Sinlei, interpellat repetivitque, eo quod res illas in loco

D qui dicitur Autmondistat, quod dominus rex Pippinos per suum præceptum ad causam S. Bonifacii condonavit, una cum adjacentiis..... domibus, edificiis, pratis, silvis, aquis, aquarumque decursibus ac totum et integrum quidquid ad ipsa villa Autmondistat alicere videtur.....

Actum quod fecit mense Novembri die xi anno iv. regni nostri.

Thiotgandus recognovit et subscripsit.